

معرفی جایزه ملی مدیریت پروژه ایران

مقدمه

انجمن بین المللی مدیریت پروژه (IPMA) با بیش از پنجاه عضو از انجمن‌های مدیریت پروژه دنیا دارای سابقه طولانی بیش از چهل سال پیشرو جامعه جهانی در گسترش مدیریت پروژه در سطح دنیاست و انجمن مدیریت پروژه ایران به عنوان یکی از اعضای دائم آن فعالیت می‌کند. عملکرد بالا در پروژه‌ها و مدیریت پروژه سرآمد همواره مهمترین هدف مدیران پروژه و مدیران ارشد سازمان‌های پروژه محور بوده است و در راستای تحقق این هدف، انجمن بین المللی مدیریت پروژه (IPMA) مدل تعالی پروژه (PEM) را تهیه نموده است. این مدل یک ابزار الگو برداری جهت بهبود مدیریت پروژه و ارزیابی دستاوردهای پروژه‌هاست و بر اساس آن IPMA هر ساله جایزه بین المللی مدیریت پروژه را به پروژه‌های برگزیده در سطح دنیا اعطا می‌نماید. این جایزه که بر اساس مدل PEM یک پروژه را با دیدگاهی جامع مورد ارزیابی قرار می‌دهد، بدلیل اشتها و معروفیت جهانی به اسکار مدیریت پروژه در دنیا معروف شده است. انجمن مدیریت پروژه ایران با حمایت IPMA جهانی این جایزه را طرح ریزی و اجرا نموده با این امید که پروژه‌های کشور ما نیز در راستای بالندگی و تعالی مدیریت پروژه خود گام بردارند. بهترین پروژه سازمان شما را برای رقابت در این جایزه دعوت می‌نمائیم.

تاریخچه

انجمن بین المللی مدیریت پروژه (IPMA) در سال ۱۹۶۵ در اروپا تأسیس گردید و در حال حاضر دارای بیش از ۴۰۰۰۰ عضو از انجمن‌ها و مؤسسات ملی مدیریت پروژه در بیش از ۴۴ کشور جهان می‌باشد. این سازمان که به مثابه اتحادیه انجمن‌های ملی مدیریت پروژه در دنیا عمل می‌کند، در راستای ایجاد معیارهای جهانی مدیریت پروژه جهت ارزیابی پروژه‌ها و مدیران پروژه، شاخص‌های کیفی و کمی مناسبی تدوین کرده است. مهم‌ترین نتایج فعالیت‌های این انجمن عبارتند از: سیستم جهانی گواهینامه ۴ سطحی مدیریت پروژه، چهارچوب شایستگی مدیریت پروژه (ICB) و مدل تعالی پروژه (مدل مبنای جایزه بین المللی تعالی پروژه).

در سال ۱۹۹۷ انجمن مدیریت پروژه آلمان اولین جایزه مدیریت پروژه را برای عملکرد عالی پروژه‌ها براساس این مدل اعطا نمود. در سال ۲۰۰۲ این جایزه در گستره انجمن بین‌المللی مدیریت پروژه اعطا شد و به جایزه بین‌المللی تعالی پروژه تغییر نام داد. جایزه تعالی پروژه به عنوان اسکار مدیریت پروژه تاکنون با استقبال خوبی در سطح جهانی مواجه شده است و بسیاری از انجمن‌ها و مؤسسات ملی مدیریت پروژه نیز در سطح کشورهای خود این جایزه را به عنوان جایزه ملی تعالی مدیریت پروژه ترویج داده‌اند.

جایزه ملی مدیریت پروژه ایران

جوایز ملی مدیریت پروژه هر ساله در کشورهای آلمان، اتریش، هلند، رومانی و اسلوانی برگزار می‌شود و کشورهای از قبیل فنلاند، روسیه و اوکراین نیز در حال برنامه‌ریزی برای برگزاری این جایزه هستند. در ایران با توجه به تلاشهای به عمل آمده طی سالهای گذشته برای اجرای جایزه ملی مدیریت پروژه ایران سال گذشته برای اولین بار انجمن مدیریت پروژه ایران به عنوان نماینده انجمن بین‌المللی مدیریت پروژه در ایران، با حمایت گسترده سازمان‌ها و نهادهای دولتی و همچنین شرکتهای خصوصی فرایند جایزه ملی را اجرا و در نهایت در پنجمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت پروژه ایران در آذرماه سال ۱۳۸۸، منتخبین اولین جایزه ملی مدیریت پروژه ایران معرفی گردیدند.

اهداف جایزه مدیریت پروژه

جایزه ملی مدیریت پروژه به منظور محقق نمودن اهداف زیر اعطا می‌شود:

- تشویق و ترغیب تیمهای پروژه برای انجام خودارزیابی و شناخت نقاط قوت و زمینه‌های بهبود
- حمایت از مدیریت پروژه حرفه‌ای در راه رسیدن به عملکردی متعالی
- ایجاد فضای رقابتی سالم میان تیمهای پروژه
- شناسایی نمونه‌های برتر مدیریت پروژه در کشور و معرفی آنها
- دریافت گزارش بازخور جامع از پروژه، نحوه مدیریت و نتایج آن توسط متقاضی

دامنه شمول جایزه:

کلیه پروژه‌های عمرانی صنعتی، زیر بنایی، خدماتی و... که توسط هر یک از بخش‌های دولتی، خصوصی و تعاونی کشور و توسط کارکنان ایرانی و ترکیبی از کارکنان ایرانی و خارجی در داخل یا خارج از کشور در حال انجام هستند، در صورت محقق نمودن شرایط زیر می‌توانند متقاضی دریافت این جایزه باشند:

- ۱- حداقل ۵۰ نفر در پروژه فعالیت نموده باشند.
 - ۲- دارای پیمانکاران فرعی مستقل از یکدیگر در پروژه مشارکت داشته باشند.
 - ۳- پروژه حداقل دارای مدت زمان قراردادی یکسال باشد.
 - ۴- پروژه یا طی حداکثر دو سال قبل از ارسال تقاضانامه به اتمام رسیده باشد یا در شرف اتمام (پیشرفت فیزیکی آن حداقل ۹۵ درصد) باشد.
 - ۵- اطلاعات عمومی پروژه محرمانه نباشد.
- لازم به ذکر است که یک شرکت یا سازمان نمی‌تواند بیش از دو پروژه را معرفی نماید.
- سازمان و تیم‌های پروژه متقاضی شرکت در جایزه ملی مدیریت پروژه ایران می‌توانند در صورت داشتن شرایط بالا یا تکمیل فرم‌های مربوطه و ارائه توضیحات مختصری در مورد پروژه خود، جهت شرکت در فرآیند ارزیابی جایزه ملی مدیریت پروژه ایران تقاضا نمایند

فرآیند ارزیابی جایزه:

یک تیم پروژه می‌تواند با ارائه تقاضانامه و اظهارنامه کتبی و تشریح نحوه تحقق معیارهای مدل تعالی پروژه PEM در پروژه خود، جهت کسب جایزه ملی تعالی مدیریت پروژه ایران اقدام نماید.

این سند اظهارنامه به تیم پروژه کمک می‌کند از میزان موفقیت و نقاط قوت خود آگاه شده و توان بالقوه خود را جهت بهبود و پیشرفت در حوزه‌های قابل بهبود بکار گیرد. اظهارنامه باید بصورت کامل و منطبق بر مدل تعالی پروژه نوشته شود.

کلیه اظهارنامه‌های پذیرفته شده توسط تیم متشکل از حداقل چهار ارزیاب مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. پس از امتیازدهی انفرادی، امتیازات کسب شده در هر معیار در یک جلسه بین تیم ارزیابان مورد اجماع قرار می‌گیرد و بر اساس نتایج ارزیابی‌ها، کمیته داوری پروژه‌های منتخب را جهت بازدید توسط تیم ارزیابان تعیین می‌کند. هدف از بازدید، تکمیل ارزیابی‌ها و یافتن پاسخ برای سوالات و نکات مبهم در اسناد اظهارنامه است.

از آنجا که متقاضیان خواستار یک گزارش بازخورد عینی و منصفانه در مورد کیفیت مدیریت پروژه خود هستند، یک گزارش بازخورد برای کلیه متقاضیان تهیه خواهد شد. این گزارش حاوی توضیحات جامع در

مورد فرآیند ارزیابی، خلاصه محتوای ارزیابی، نقاط قوت و حوزه های بهبود در هر یک از معیارهای مدل و همچنین درصد امتیاز کسب شده برای هر معیار می باشد.

در نهایت هیات داوران نتایج ارزیابی پروژه ها را مورد بررسی قرار داده و بر اساس ارزیابی های پایانی برندگان سطوح مختلف جایزه و برنده نهایی جایزه ملی تعالی مدیریت پروژه ایران را مشخص می کند.

سطوح مختلف جایزه ملی مدل

مدیریت پروژه در شکل زیر ارائه

شده اند.

مدل تعالی PEM

مدل های تعالی مدلهایی غیرالزامی هستند که چارچوبی برای ارزیابی میزان تعالی سازمان ها در به کارگیری بهترین شیوه ها فراهم می آورند. معروفترین مدل های تعالی سازمانی در سطح جهان عبارتند از مدل جایزه دیمینگ، مدل جایزه کیفیت مالکوم بالدريج و مدل جایزه کیفیت اروپا (EFQM)

مدل تعالی موجود در حوزه پروژه و مدیریت پروژه نیز مدل تعالی پروژه (Project Excellence Model) نامیده می شود که بر مبنای مدل اروپایی تعالی کسب و کار (EFQM) و برای پروژه ها طراحی شده است. این مدل، مبنای جایزه بین المللی مدیریت پروژه می باشد. مدل تعالی پروژه اولین بار توسط انجمن مدیریت پروژه آلمان (GPM) و بنا

به درخواست انجمن بین‌المللی مدیریت پروژه (IPMA) توسعه یافت. این مدل برای ارزیابی انواع مختلف پروژه‌ها قابل به‌کارگیری است. این مدل از سال ۱۹۹۷ در کشور آلمان مبنای جایزه مدیریت پروژه قرار گرفت.

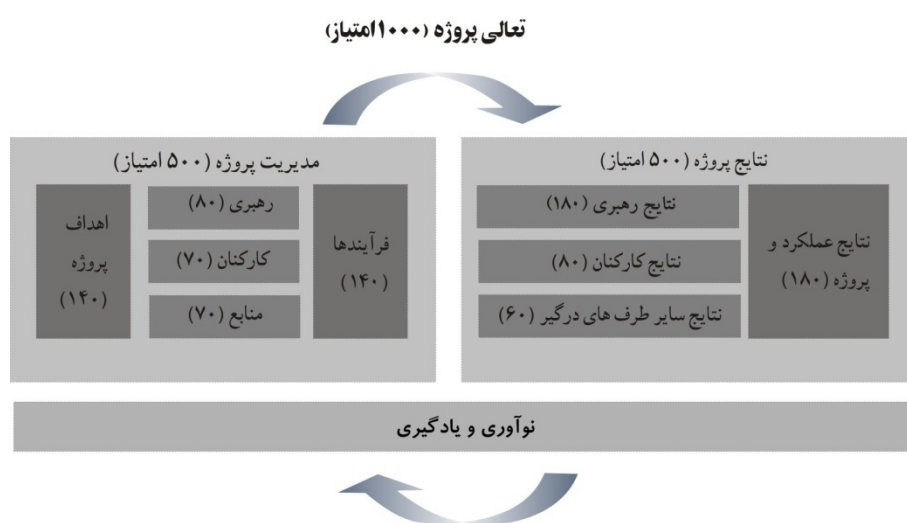
این مدل یک پروژه را با دیدگاهی جامع مورد ارزیابی قرار می‌دهد. مدل تعالی پروژه که یک مدل با مفهوم باز می‌باشد، بر مبنای مفاهیم و فلسفه مدیریت کیفیت فراگیر طراحی شده است و به تیم پروژه کمک می‌نماید تا نقاط قوت و همچنین پتانسیل‌های بهبود را در پروژه درک نمایند. بر اساس مفاهیم مدیریت کیفیت فراگیر، ۹ معیار استخراج شده است تا بر اساس آنها قضاوت گردد که آیا پروژه‌ها در راستای تعالی، مدیریت شده‌اند یا خیر.

اجزاء مدل تعالی مدیریت پروژه

مدل تعالی پروژه ابزاری مدیریتی در جهت کشف و به‌کارگیری شیوه‌های بهبود، توانمندی‌ها و زمینه‌های بالقوه پیشرفت در پروژه است. با بهره‌گیری از این مدل، کیفیت اجرای پروژه به طور مستمر افزایش می‌یابد و علاوه بر آن به دلیل جامعیت این مدل امکان مقایسه پروژه با سایر پروژه‌ها و استفاده از تجربیات خارجی نیز فراهم می‌شود.

مدل تعالی پروژه مفهومی گسترده و باز دارد و استفاده از آن در همه پروژه‌هایی که از شیوه‌ها و متدولوژی‌های مختلف مدیریت پروژه استفاده می‌کنند، امکان‌پذیر است. در واقع این مدل به هیچ متدولوژی مدیریت پروژه‌ای وابسته نیست و این موضوع مهم‌ترین مزیت این مدل در مقایسه با سایر مدل‌ها و روش‌های ارزیابی بلوغ و تعالی مدیریت پروژه است. اجزای این مدل بر پایه مفاهیم، تجربیات و بینش مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) بنا نهاده شده است. مفاهیم بنیادینی که این مدل بر پایه آنها طراحی شده است، بر اساس نه معیار اساسی این مدل در جدول

زیر ارائه شده‌اند:

مدل تعالی پروژه معیارهای ارزیابی را به دو دسته اصلی و نه معیار اساسی تقسیم می‌کند. این دو دسته عبارتند از:

۱- توانمندسازهای مدیریت پروژه که میزان تعالی رویه اتخاذ شده را مشخص می‌کنند.

۲- نتایج پروژه که میزان تعالی نتایج کسب شده پروژه را مشخص می‌کنند.

بر مبنای مدل تعالی مدیریت پروژه (PEM) همه ساله پروژه‌های برتر در سطح ملی و بین‌المللی ارزیابی و ضمن دریافت گزارش بازخور و نقاط بهبود، جوایز پروژه‌های برتر را دریافت می‌کنند.

نحوه شرکت درجایزه:

تیم‌های پروژه با ارائه درخواستی کتبی و شرح معیارهای مدل "تعالی پروژه" می‌توانند جهت کسب "جایزه ملی مدیریت پروژه" اقدام نمایند. این درخواست کتبی یک سند خود اظهاری است که به گروه پروژه کمک می‌کند از میزان موفقیت و نقاط قوت خود آگاه شده و توان بالقوه خود را جهت بهبود به کار گیرد.

کلیه درخواست نامه‌های پذیرفته شده توسط تیمی متشکل از حداقل ۳ ارزیاب، مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. بر اساس نتایج اولیه ارزیابی‌ها، کمیته داوری پروژه‌هایی را جهت بازدید یک یا دو روزه توسط گروه ارزیاب‌ها تعیین می‌کند. هدف از بازدید تکمیل ارزیابی‌ها و یافتن پاسخ برای سوالات و نکات مبهم در اسناد خود اظهاری است. در نهایت ارزیابان بازخوردی کتبی - مشتمل بر گزارش جامع از پروژه، نحوه مدیریت آن و نتایج آن - در مورد نتایج ارزیابی خود به تمامی شرکت‌های متقاضی شرکت کننده، ارسال می‌کنند و کمیته داوری طی ارزیابی‌های پایانی، برندگان نهایی در سطوح مختلف و برنده "جایزه ملی مدیریت پروژه" را مشخص می‌کند.

برای دریافت اطلاعات تفصیلی در خصوص جایزه بین‌المللی مدیریت پروژه IPMA به سایت زیر مراجعه فرمایید:

<http://www.ipma.ch/Pages/default.aspx>